

PO DNEŠNÍM PŘEDSTAVENÍ VÁS ZVEME
DO STŘEDISEK ZÁVODU

INTERHOTEL HOTEL IMPERIAL

A DOPORUČUJEME VÁM K NÁVŠTĚVĚ:

RESTAURACE

výběr jídel tuzemských i cizích kuchyní
a cukrářských specialit

HALA

výběr káv v úpravách (italská, vídeňská
apod.), speciality výrobků studené kuchyně

VINÁRNA IMPERIAL - s tancem -

výběr značkovaných vín z dodávek
tuzemských i zahraničních
Provoz v tomto středisku denně do 3 hodin

INTERHOTEL OSTRAVA, ZÁV. IMPERIAL

Ostrava 1, Tyršova 6, telefon 22733

Program vydalo Státní divadlo v Ostravě v redakci Evy Sýkorové,
cibáka: Bohumír Tittler. Výtiskl Moravské tiskářské závody, pro-
voz 22, Ostrava 1, Hollarova 14. — Cena 2 Kčs.

Státní divadlo v Ostravě

Program Státního divadla

Jules Massenet

Jules Massenet (1842-1912)

Zakladatelé žánru francouzské „lyrické opery“ Ch. Gounod a L. Thomas vystupují na operní jeviště v době, kdy bylo zaplaveno efektními, bombastickými díly G. Meyerbeera. Jejich hudba zapůsobila noblesním dojmem, elegancí a zdrženlivou cudností divadelního projevu a výrazně kontrastovala s Meyerbeerovým nabubřelým pathosem.

Jejich invence nebyla sice prosta sentimentality, ale svěží pravdivost a lyrický sloh našel řadu pokračovatelů, z nichž vynikl zvláště Jules Massenet. Narodil se r. 1842 v St. Ětienne. Hudbu studoval v Paříži u L. Thomase. Za vynikající studijní úspěchy byl odměněn proslulou římskou cenou (za kantátu David Rizzio). Z velké řady jeho 27 oper žije na evropských scénách jen několik. Především „Manon“ a „Werther“, které se zasloužily o jeho slávu a popularitu, pak Cid a Don Quijote. Stejně jako jeho předchůdci Thomas a Gounod i Massenet vybíral náměty svých oper z velké části podle proslulých literárních předloh.

Např. Manon podle Prévosta, Werther podle Goetha, Cid — Corneille, Don Quijote — Cervantes. Neobyčejná výraznost Massenetovy melodiky, vystihuje zvláště lyrické situace, postavy jeho oper jsou vytvořeny se zřejným smyslem pro konkrétnost a nemají onu konvenční schematicnost jako postavy oper tehdejších skladatelů.

Text opery „Manon“ je napsán podle slavného románu abbé Prévosta, románu, „... který dojal svůj věk více než každý jiný a který jej naučil slzám a nervovým záchvatům“ (cit. F. X. Šalda). A můžeme říci, že málokterá skladba té doby vyjadřovala tak silné souznění skladatelovo s předlohou a námětem. Massenet se distancoval od vší povrchnosti a snadného podmanění diváka na úkor citlivosti příběhu a vytvořil dílo, které je neobyčejně především svým lyrismem. Jeho těžisko je v melodice, kterou Massenet využil především pro charakteristiku dvou hlavních postav — romantického Des Grieux a dívčí, rozmarné Manon.

Celá opera je velmi působivě propojena hlavním hudebním motivem obou milenců, jejich štěstím i utrpením z lásky. Zvyšuje se tím psychologické působení hudby a současně ji stavebně sjednocuje ve smyslu hudebním. Premiéra Manon se konala r. 1884 v Paříži. Rok poté byla již uvedena v pražském Národním divadle a dlouhou dobu se pak objevovala v repertoáru našich operních scén. V Ostravě byla uvedena v r. 1923. Časové rozmezí od prvního uvedení je 46 let. Jaké bude její setkání s dnešním divákem?

Des Grieux

Ach Manon Lescaut.....

Manon

Je mi až skoro líto mého jména.
Už nebudu Manon, ta Manon nezvedená,
ta Manon nezbedná, ta Manon z Arrasu.

Des Grieux

Ach, umřít, umřít, umřít pro krásu.....

Manon

Líbí se mi, pane, že mě litujete.
Lituji se sama, netušíte jak.
Těšil mě ten svět, v němž všecko zjara kvete,
každé poupe, každé kvítko, každý pták.

i cestujících je i důstojník Lescaut. Čeká zde na dostavník nepříjemný úkol, dopravit tuto mladou dívku na přání jejich

zem své svěřenky. Přichází mladý rytíř Des Grieux, jehož má vstoupit do semináře. Je okouzlen krásou Manon. Seznámečným osudem, okouzlen jeden druhým, využijí mladí lidé říže.

ky tolik vytoužené samoty a svobody. Des Grieux je rozhodnut vpadne Lescaut s bankérem de Brétignym. Lescaut žádá ve vý vzrušeného dialogu dvou mužů k tomu, aby nabídl Manon

arnosti její lásky k rytíři Des Grieux. Ví, že starý hrabě poručil

ou to poslední chvíle s jeho zbožňovanou Manon. Zlákána bo t svou lásku.

lou pařížskou společností. Při karnevalu, zaslechně zcela ná jeho jediného syna, který se uzavřel světu ve zdech kláštera t a rozjede se za ním.

esGrieux zapomíná na zradu. Je rozhodnut uprchnout se svou, přichází starý hrabě Des Grieux s de Brétignym. Nešťastné nesčetných dobrodružství. Ve snaze zachránit syna od ne a pro nezřízený život deportovat z Francie.

ující Manon je zapečetěn. Zoufalý Des Grieux se snaží s pomo řkyň. Jejich pokus se zdařil, ale Manon již nezachrání. Její a dívka umírá v náruči nešťastného milence. Její poslední milovala — rytíř Des Grieux.

Jules Massenet (1842-1912)

Zakladatelé žánru francouzské „lyrické opery“ Ch. Gounod a zaplaveno efektními, bombastickými díly G. Meyerbeera. Jejich zdrženlivou cudností divadelního projevu a výrazně kontrastov

Jejich invence nebyla sice prosta sentimentality, ale svěží pravyník zvláště Jules Massenet. Narodil se r. 1842 v St. Ětienne studijní úspěchy byl odměněn proslulou římskou cenou (za kaevropských scénách jen několik. Především „Manon“ a „Werthe Cid a Don Quijote. Stejně jako jeho předchůdci Thomas a Gočti podle proslulých literárních předloh.

Např. Manon podle Prévosta, Werther podle Goetha, Cid — Cnost Massenetovy melodiky, vystihuje zvláště lyrické situace, pokonkrétnost a nemají onu konvenční schematicnost jako postc

Text opery „Manon“ je napsán podle slavného románu abbé dý jiný a který jej naučil slzám a nervovým záхватům“ (cit. F. vyjadřovala tak silné souznění skladatelovo s předlohou a násnadaného podmanění diváka na úkor citlivosti příběhu a vytvořJeho těžisko je v melodice, kterou Massenet využil předevšímho Des Grieux a dívčí, rozmarné Manon.

Celá opera je velmi působivě propojena hlavním hudebním mZvyšuje se tím psychologické působení hudby a současně ji stvse konala r. 1884 v Paříži. Rok poté byla již uvedena v pražském v repertoáru našich operních scén. V Ostravě byla uvedena v ruké bude její setkání s dnešním divákem?

Neposlušná Manon, Manon rozpustilá má teď žít jinak, jinak, nežli žila, Manon, která žila volně jako pták, má teď žít jinak.... Rekněte mi.... jak?

Des Grieux

Manon, krásná Manon....

Des Grieux

Manon je můj osud. Manon je můj osud Manon je všecko, co neznal jsem dosud. Manon je první a poslední můj hřich, nepoznat Manon, nemiloval bych. Manon je motýl. Manon je včela. Manon je růže hozená do kostela. Manon je všecko, co neztrácí nikdy svůj pel. Manon je rozum, který mi uletěl! Manon je dítě. Manon je plavovláška. Manon je první a poslední má láska. Manon, ach Manon, Manon z Arrasu! Manon je moje umřít pro krásu....

Manon

Čím to, že já, Manon, tak šťastna jsem?

Čím to, že já, Manon, se líbím všem?

Co na mě lidé mají, mě nezajímají, jen jeden, jen jeden, jen jeden....

í cestujících je i důstojník Lescaut. Čeká zde na dostavník nepříjemný úkol, dopravit tuto mladou dívku na přání jejich

zem své svěřenky. Přichází mladý rytíř Des Grieux, jehož má vstoupit do semináře. Je okouzlen krásou Manon. Seznámečným osudem, okouzleni jeden druhým, využijí mladí lidé říše.

ky tolik vytoužené samoty a svobody. Des Grieux je rozhodnut vpadne Lescaut s bankérem de Brétignym. Lescaut žádá ve vý vzrušeného dialogu dvou mužů k tomu, aby nabídl Manon arnosti její lásky k rytíři Des Grieux. Ví, že starý hrabě poručil ou to poslední chvíle s jeho zbožňovanou Manon. Zlákána bo t svou lásku.

lou pařížskou společností. Při karnevalu, zaslechně zcela nájeho jediného syna, který se uzavřel světu ve zdech kláštera t a rozjede se za ním.

Grieux zapomíná na zradu. Je rozhodnut uprchnout se svou, přichází starý hrabě Des Grieux s de Brétignym. Nešťastnénesčetných dobrodružství. Ve snaze zachránit syna od ne a pro nezřízený život deportovat z Francie.

ující Manon je zpečetěn. Zoufalý Des Grieux se snaží s pomocným. Jejich pokus se zdařil, ale Manon již nezachráni. Její a dívka umírá v náruči nešťastného milence. Její poslední milovala — rytíř Des Grieux.

Jules Massenet (1842-1912)

Zakladatelé žánru francouzské „lyrické opery“ Ch. Gounod a zaplaveno efektními, bombastickými díly G. Meyerbeera. Jejich zdrženlivou cudností divadelního projevu a výrazně kontrastov

Jejich invence nebyla sice prosta sentimentality, ale svěží pravyník zvláště Jules Massenet. Narodil se r. 1842 v St. Etienne studijní úspěchy byl odměněn proslulou římskou cenou (za kaevropských scénách jen několik. Především „Manon“ a „Werthera Cid a Don Quijote. Stejně jako jeho předchůdci Thomas a Gočti podle proslulých literárních předloh.

Např. Manon podle Prévosta, Werther podle Goetha, Cid — Cnost Massenetovy melodiky, vystihuje zvláště lyrické situace, po konkrétnost a nemají onu konvenční schematicnost jako postc

Text opery „Manon“ je napsán podle slavného románu abbé dý jiný a který jej naučil slzám a nervovým záchvatům“ (cit. F. vyjadřovala tak silné souznění skladatelovo s předlohou a nán snadného podmanění diváka na úkor citlivosti příběhu a vytvoř. Jeho těžisko je v melodice, kterou Massenet využil především ho Des Grieux a dívčí, rozmarné Manon.

Celá opera je velmi působivě propojena hlavním hudebním m. Zvyšuje se tím psychologické působení hudby a současně ji stoc se konala r. 1884 v Paříži. Rok poté byla již uvedena v pražské v repertoáru našich operních scén. V Ostravě byla uvedena v r ká bude její setkání s dnešním divákem?

Jules Massenet

MANON

Lyrická opera o 5 obrazech

Libreto: Henri Meilhac a Philipp Gille

Český text: Norbert Snítil s použitím veršů
Vítězslava Nezvala ze stejnojmenné hry
Manon Lescaut

Dirigent: Václav Návrat

Sbormistr: Karel Kupka

Korepetice: Drahomíra Ritzová

Režie: Miloslav Nekvasil

Výtvarník scény: Vladimír Šrámek, nositel vyznamenání
Za vynikají práci

Výtvarník kostýmů: Bedřiška Ustohalová

Choreografie: zasl. umělec Emerich Gabzdyl

Manon Lescaut	Radmila Minářová Věra Nováková
Pousette	Ludmila Dejmíková Zdeňka Diváková
Javotte	Alena Havlicová Anna Malířová
Rosette	Drahomíra Drobková Oiga Markelová
Rytíř Des Grieux	Josef Ábel Vladimír Krejčík j. h.
Hrabě Des Grieux	zasl. umělec Jiří Herold Jan Kyzlink
Lescaut	Čeněk Mičák Miloslav Tolaš
Guillot	Jan Janda Lubomír Procházka
De Brétigny	Radoslav Svozil Vojtěch Zouhar
Hostinský	Rudolf Jusa

Inspicent: Josef Jakš

Text sleduje: Marie Dobešová

Premiéra v Divadle Zdeňka Nejedlého 17. května 1969.

í cestujících je i důstojník Lescaut. Čeká zde na dostavník nepříjemný úkol, dopravit tuto mladou dívku na přání jejich pem své svěřenkyň. Přichází mladý rytíř Des Grieux, jehož má vstoupit do semináře. Je okouzlen krásou Manon. Seznámečným osudem, okouzlen jeden druhým, využijí mladí lidé říže.

ky tolik vytoužené samoty a svobody. Des Grieux je rozhodnut vpadne Lescaut s bankérem de Brétignym. Lescaut žádá vezávrušeného dialogu dvou mužů k tomu, aby nabídl Manon arnosti její lásky k rytíři Des Grieux. Ví, že starý hrabě poručil ou to poslední chvíle s jeho zbožňovanou Manon. Zlákána boť svou lásku.

lou pařížskou společností. Při karnevalu, zaslechně zcela nájeho jediného syna, který se uzavřel světu ve zdech kláštera t a rozjede se za ním.

esGrieux zapomíná na zradu. Je rozhodnut uprchnout se svou, přichází starý hrabě Des Grieux s de Brétignym. Nešťastnénesčetných dobrodružství. Ve snaze zachránit syna od nea pro nezřízený život deportovat z Francie.

ující Manon je zpečetěn. Zoufalý Des Grieux se snaží s pomohyň. Jejich pokus se zdařil, ale Manon již nezachránil. Její a dívka umírá v náruči nešťastného milence. Její poslední milovala — rytíř Des Grieux.

Jules Massenet (1842-1912)

Zakladatelé žánru francouzské „lyrické opery“ Ch. Gounod a zaplaveno efektními, bombastickými díly G. Meyerbeera. Jejich zdrženlivou cudností divadelního projevu a výrazně kontrastov

Jejich invence nebyla sice prosta sentimentality, ale svěží pravyníkl zvláště Jules Massenet. Narodil se r. 1842 v St. Etienne studijní úspěchy byl odměněn proslulou římskou cenou (za evropských scénách jen několik. Především „Manon“ a „Werther“ Cid a Don Quijote. Stejně jako jeho předchůdci Thomas a Godi podle proslulých literárních předloh.

Např. Manon podle Prévosta, Werther podle Goetha, Cid — Cnost Massenetovy melodiky, vystihuje zvláště lyrické situace, pokonkrétnost a nemají onu konvenční schematičnost jako postče

Text opery „Manon“ je napsán podle slavného románu abbé dý jiný a který jej naučil slzám a nervovým záхватům“ (cit. F. vyjadřovala tak silné souznění skladatelovo s předlohou a násnadného podmanění diváka na úkor citlivosti příběhu a vytvořího těžisko je v melodice, kterou Massenet využil především ho Des Grieux a dívčí, rozmarné Manon.

Celá opera je velmi působivě propojena hlavním hudebním možvýuje se tím psychologické působení hudby a současně ji stále se konala r. 1884 v Paříži. Rok poté byla již uvedena v pražském repertoáru našich operních scén. V Ostravě byla uvedena v rámce bude její setkání s dnešním divákem?

Des Grieux

Co jste to provedla!
Vy jste mne podvedla?
Nač přijímati, Manon, dary!
Můj miláčku, i když byl starý.....
Bídná Manon! Manon! Hříšnice!
Pod trestem smrti nesmí se to dít.
Váš rytíř je jak zmoklá slepice,
on bez vás nemůže žít.....
Bídná Manon, Manon nevinná,
pod trestem smrti nesmí se to stát.....
Já pláči, Manon! Špatný hrdina.....
Já vás mám šíleně rád.

Manon

Mé štěstí se zas vrací,
tak jak se vrací řeč.
Ó, jděte z cesty, draci!
Můj miláček má meč.

Až utne první hlavu,
kouř k nebi vyrazí.
Až utne druhou hlavu,
on draka porazí.

Nakonec utne třetí.
Co pak se bude dít?
Snad budeme mít děti
a budem šťastně žít.

Pryč, draci! Z cesty! Vari!
Už se vás nebojím.....
Nechte si svoje dary,
já o ně nestojím.

I kdybych třeba stála,
nedám se jimi svést.....
Já bych je nepřijala,
vždyť stihl by mne trest!

tí cestujících je i důstojník Lescaut. Čeká zde na dostavník nepříjemný úkol, dopravit tuto mladou dívku na přání jejich

bem své svěřenkyň. Přichází mladý rytíř Des Grieux, jehož má vstoupit do semináře. Je okouzlen krásou Manon. Seznámečným osudem, okouzlen jeden druhým, využijí mladí lidé říže.

ky tolik vytoužené samoty a svobody. Des Grieux je rozhodnut vpadne Lescaut s bankérem de Brétignym. Lescaut žádá ve vý vzrušeného dialogu dvou mužů k tomu, aby nabídl Manon arnosti její lásky k rytíři Des Grieux. Ví, že starý hrabě poručil

ou to poslední chvíle s jeho zbožňovanou Manon. Zlákána bořit svou lásku.

lou pařížskou společností. Při karnevalu, zaslechně zcela nájeho jediného syna, který se uzavřel světu ve zdech kláštera it a rozjede se za ním.

esGrieux zapomíná na zradu. Je rozhodnut uprchnout se svou i, přichází starý hrabě Des Grieux s de Brétignym. Nešťastnéhošesčných dobrodružstvích. Ve snaze zachránit syna od ne a pro nezřízený život deportovat z Francie.

ující Manon je zpečetěn. Zoufalý Des Grieux se snaží s pomocíkyň. Jejich pokus se zdařil, ale Manon již nezachrání. Její a dívka umírá v náruči nešťastného milence. Její poslední milovala — rytíř Des Grieux.

Jules Massenet (1842-1912)

Zakladatelé žánru francouzské „lyrické opery“ Ch. Gounod a zaplaveno efektními, bombastickými díly G. Meyerbeera. Jejich zdrženlivou cudností divadelního projevu a výrazně kontrastov

Jejich invence nebyla sice prosta sentimentality, ale svěží pravynikl zvláště Jules Massenet. Narodil se r. 1842 v St. Étienne studijní úspěchy byl odměněn proslulou římskou cenou (za kaevropských scénách jen několik. Především „Manon“ a „Werthe Cid a Don Quijote. Stejně jako jeho předchůdci Thomas a Go ti podle proslulých literárních předloh.

Např. Manon podle Prévosta, Werther podle Goetha, Cid — Cnost Massenetovy melodiky, vystihuje zvláště lyrické situace, pokonkrétnost a nemají onu konvenční schematicnost jako postc

Text opery „Manon“ je napsán podle slavného románu abbé dý jiný a který jej naučil slzám a nervovým záchvatům“ (cit. F. vyjadřovala tak silné souznění skladatelovo s předlohou a násnadného podmanění diváka na úkor citlivosti příběhu a vytvoř Jeho těžisko je v melodice, kterou Massenet využil především ho Des Grieux a dívčí, rozmarné Manon.

Celá opera je velmi působivě propojena hlavním hudebním m Zvyšuje se tím psychologické působení hudby a současně ji stoc se konala r. 1884 v Paříži. Rok poté byla již uvedena v pražském v repertoáru našich operních scén. V Ostravě byla uvedena v r ké bude její setkání s dnešním divákem?

Manon

Hodiny letí jak ten pták a už se zase smráká.

Hodiny letí jak ten pták, až do oblak, až do oblak,
Ach, chytit toho ptáka.....
Ach, chytit toho ptáka.....

Ach, kdy, ach kdy zas najdu tě s tím se vším co mně schází.

Ach, kdy zas, kdy zas najdu tě!
Hodiny jdou jak labutě,
jež chladný vesmír mrazí,
Jež chladný vítr mrazí.....

Hodiny zas už bijí čtvrt a ruce opět zebou.

Hodiny zas už bijí čtvrt, odbíjí půl a přijde smrt a vezme si tě s sebou!
A vezme si tě s sebou.....

I. DĚJSTVÍ

V zájezdovém hostinci v Amiensu, mezi pestrou společností cestujících je i důstojník Lescaut. Čeká zde na dostavník z Arrasu, jímž má přecestovat jeho sestřenka Manon. Má nepříjemný úkol, dopravit tuto mladou dívku na přání jejich rodičů, do kláštera.

Manon přijíždí. Sám Lescaut je překvapen krásou a půvabem své svěřenkyň. Přichází mladý rytíř Des Grieux, jehož budoucnost je obdobná jako Manonina. Po prázdninách má vstoupit do semináře. Je okouzlen krásou Manon. Seznámí se s ní a vzplane první jinošskou láskou. Spoutání společným osudem, okouzleni jeden druhým, využijí mladí lidé nepřítomnosti Lescautovy a uprchnou dostavníkem do Paříže.

II. DĚJSTVÍ

Ve skromném pařížském bytě, užívají milenci plnými doušky tolík vytoužené samoty a svobody. Des Grieux je rozhodnut oženit se s Manon, a žádá otce o svolení. Do této idylly vpadne Lescaut s bankérem de Brétignym. Lescaut žádá velice ostře na Des Grieuxovi vysvětlení a de Brétigny využívá vzuřeného dialogu dvou mužů k tomu, aby nabídl Manon svou lásku a bohatství. Zmatenou dívku přesvědčuje o marnosti její lásky k rytíři Des Grieux. Ví, že starý hrabě poručil svého syna od ní odvésti třeba násilím.

Milenci jsou opět sami. Des Grieux zdaleka netuší, že jsou to poslední chvíle s jeho zbožňovanou Manon. Zlákána bohatstvím a vidičou vzrušujícího života, rozhodne se opustit svou lásku.

III. DĚJSTVÍ

Díky svým půvabům žije Manon v přepychu mezi rozmařilou pařížskou společností. Při karnevalu, zaslechně zcela náhodně vyprávění starého hraběte Des Grieuxova o osudu jeho jediného syna, který se uzavírel světu ve zdech kláštera St. Sulpice. Manon bez rozmyšlení opouští svou společnost a rozjede se za ním.

IV. DĚJSTVÍ

Stačí jediné setkání, a vyznání Manon — a mladý rytíř Des Grieux zapomíná na zradu. Je rozhodnut uprchnout se svou milovanou z kláštera. Ve chvíli, kdy milenci hovoří o útěku, přichází starý hrabě Des Grieux s de Brétignym. Nešťastnému jinochu vyprávějí o zhýralém životě Manon, o jejích nesčetných dobrodružstvích. Ve snaze zachránit syna od neřestného života, dává hrabě Des Grieux Manon zatkout a pro nezřízený život deportovat z Francie.

V. DĚJSTVÍ

Přistav v Le Havru. Osud lehkovážné a přece tak okouzlující Manon je zpečetěn. Zoufalý Des Grieux se snaží s pomocí Lescautovou úplatkem vysvobodit dívku z průvodu vězeňkyň. Jejich pokus se zdařil, ale Manon již nezachránil. Její křehké zdraví bylo podlomeno krutými útrapami ve vězení a dívka umírá v náruči nešťastného milence. Její poslední vyznání a prosba za odpusťení patří tomu, koho opravdu milovala — rytíř Des Grieux.

Výňatky ze hry Vít. Nezvala — Manon Lescaut.